ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1990

AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY PRAHA
KNIHOVNA

BRNO 1993

V 277,50

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1990

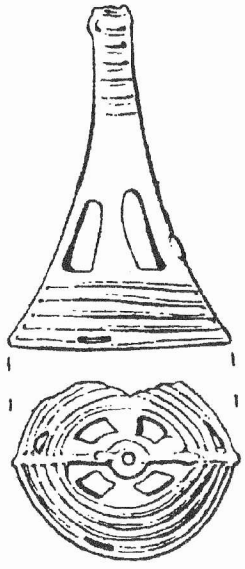

BRNO 1993

OBSAH

1. Články a krátké studie

KAZDOVÁ, E. - KOŠTUŘÍK, P.: Erforschung der neolithischen Lokalität bei Těšetice-Kyjovice in den Jahren 1986-1990 11

ŠEBELA, L.: Hrobový nález sekeromlatu protoúnětické kultury z Velkých Bílovic. - Eine Hammeraxt als Grabfund der Proto-Únětice-Kultur in Velké Bílovice (Mähren) 31

DROBERJAR, E.: Germánský sídlištní objekt s římskou emailovanou sponou typu Exner I 39 z Horních Věstonic. - Germanisches Siedlungsobjekt mit römischer Emailfibel Typ Exner I 39 aus Horní Věstonice 39

HIMMELOVÁ, Z.: Nález nákončí v anglokarolinském zvěrném stylu z Brna-Líšně. - Fund eines Riemendes im angelkarolinischen Tierstil aus Brno-Líšeň (Bez. Brno-město) 55

2. Zprávy o výzkumech a nálezech za rok 1990

2.1. *Paleolit a mezolit*

SVOBODA, J.: Erforschung der paläolithischen Station Dolní Věstonice I (Bez. Břeclav) 67

ŠKRDLA, P. - PLCH, M.: Nová mladopaleolitická kolekce z lokality Mohelno (okr. Třebíč). - Eine neue paläolithische Kollektion von der Lokalität Mohelno (Bez. Třebíč) 67

2.2. *Neolit a eneolit*

BRACHTL, Z.: Terrainuntersuchungen der neolithischen Siedlung im Kataster von Police (Bez.Šumperk) 71

ŠMÍD, M.: Abschlußetappe der Feststellungsgrabung auf dem äneolithischen Burgwall Rmíz bei Laškov im Kataster der Gemeinde Náměšť na Hané (Bez. Olomouc) 71

ŠMÍD, M. - PRUDKÁ, A.: Záchranný archeologický výzkum na eneolitickém mohylovém pohřebišti v trati Frolinková u Alojzova (okr. Prostějov). - Archäologische Rettungsgrabung auf dem äneolithischen Hügelgräberfeld in der Flur Frolinková bei Alojzov (Bez. Prostějov) 72

PAVELČÍK, J.: Die Vierundzwanzigste Erforschungsetappe auf der Höhenniederlassung in Hlinsko bei Lipník nad Bečvou (Bez. Přerov) 73

GEISLER, M.: Ein Grab der Glockenbecherkultur aus Modřice (Bez. Brno-venkov) 73

VITULA, P. - DVOŘÁK, P.: Rettungsgrabung von Gräbern der Glockenbecherkultur in Ždánice (Bez. Hodonín) 74

2.3. *Doba bronzová*

SALAŠ, M.: Únětické sídlištní nálezy z Měnína (okr. Brno-venkov). - Siedlungsfunde der Únětitcer Kultur in Měnín (Bez. Brno-venkov) 75

PEŠKA, J. - KLANICOVÁ, E.: Třetí výzkumná sezóna v Sedlci (okr. Břeclav). - Dritte Grabungssaison in Sedlec (Bez. Břeclav) 75

SALAŠ, M.: Osmá výzkumná sezóna na Cézavách u Blučiny (okr. Brno-venkov). - Achte Grabungssaison auf Cezavy bei Blučina (Bez. Brno-venkov) 75

STUCHLÍK, S.: Patnáctá sezóna na výzkumu v Boroticích (okr. Znojmo). - Fünfzehnte Grabungssaison in Borotice (Bez. Znojmo) 77

KOLBINGER, D.: Starolužický hrob ze Záhlinic (okr. Kroměříž). - Ein altlausitzer Grab aus Záhlinice (Bez. Kroměříž) 78

NEKVASIL, J.: Poznámka k hrobu ze Záhlinic (okr. Kroměříž). - Anmerkung zum Grab aus Záhlinice (Bez. Kroměříž) 79

BRACHTL, Z.: Terénní průzkum sídliště v katastru Dubicka (okr. Šumperk). - Terrainerforschung einer Siedlung im Kataster von Dubicko (Bez. Šumperk) 79

SKOPAL, R.: Depot bronzové suroviny z mladší doby bronzové v Polešovicích (okr. Uherské Hradiště). - Ein Depot mit Bronze-Rohstoff aus der jüngeren Bronzezeit in Polešovice (Bez. Uherské Hradiště) 80

2.4. *Doba halštatská a laténská*

BÁLEK, M. - ČIŽMÁŘ, M.: Laténské sídliště u Vracova (okr. Hodonín). - Latènezeitliche Siedlung bei Vracov (Bez. Hodonín) 81

ČIŽMÁŘ, M.: Beendigung der Erforschung des Burgwalles "Černov" (Gemeinde Ježkovice, Bez. Vyškov) 81

ČIŽMÁŘ, M.: Nálezy púchovské keramiky z Kopřivnice (okr. Nový Jičín). - Púchover Keramikfunde aus Kopřivnice (Bez. Nový Jičín) 82

ČIŽMÁŘ, M. - HORÁLKOVÁ, P.: Erforschung des keltischen Oppidums Staré Hradisko im Jahre 1990 (Gemeinde Malé Hradisko, Bez. Prostějov) 82

ČIŽMÁŘOVÁ, J.: Výzkum laténského sídliště ve Ptení (okr. Prostějov). - Erforschung der latènezeitlichen Siedlung in Ptení (Bez. Prostějov) 83

HORÁLKOVÁ, P.: Erforschung latènezeitlicher Siedlungen bei Vyškov (Bez. Vyškov) 83

ŠMÍD, M.: Latènezeitliche Objekte aus Ohrozim (Bez. Prostějov) 84

2.5. *Doba římská a stěhování národů*

GEISLER, M. - ŠEDO, O.: Druhá sezóna záchranného výzkumu na trase dálnice v poloze Žleby u Vyškova (okr. Vyškov). - Die zweite Saison der Rettungsgrabung auf der Autobahntrasse in der Lage Žleby bei Vyškov (Bez. Vyškov) 85

2.6. *Raný středověk*

DOSTÁL, B. - VIGNATIOVÁ, J.: Břeclav-Pohansko 1990 (okr. Břeclav). - Břeclav-Pohansko 1990 (Bez. Břeclav) 87

KLÍMA, B.: Výzkum na Hradišti Sv. Hypolita v roce 1990 (okr. Znojmo). - Die Grabung auf dem Burgwall des Hl. Hippolyt im J. 1990 (Bez. Znojmo) 90

RAKOVSKÝ, I. - ŠMÍD, M.: Slovanská chata z Velatic (okr. Brno-venkov). - Slawische Hütte aus Velatice (Bez. Brno-venkov) 92

SNÁŠIL, R.: Středohradištní nádoby z neznámé lokality (okr. Uherské Hradiště). - Mittelburgwallzeitliche Gefäße von einer unbekannten Lokalität (Bez. Uherské Hradiště) 93

KOHOUTEK, J.: Výzkum v Přerově - Horním náměstí v roce 1990 (okr. Přerov). -Untersuchungen in Přerov - Horní náměstí (Oberring) im J. 1990 (Bez. Přerov) 94

UNGER, J. - PEŠKA, J. - KLANICOVÁ, E.: Mladohradištní opevnění v Drnholci (okr. Břeclav). - Jungburgwallzeitliche Befestigung in Drnholec (Bez. Břeclav) 95

2.7. *Vrcholný středověk až novověk*

BRACHTL, Z. - GRONYCHOVÁ, M.: Druhá sezóna výzkumu drobného středověkého opevnění v Javorníku-Vsi (okr. Šumperk). - Zweite Grabungssaison einer kleinen mittelalterlichen Befestigung in Javorník-Ves (Bez. Šumperk) 96

DOLEŽEL, J.: Dohled při stavebních pracích v areálu kláštera Porta Coeli v Předklášteří u Tišnova (okr. Brno-venkov). - Aufsicht bei Bauarbeiten im Areal des Klosters Porta Coeli in Předklášteří bei Tišnov (Bez. Brno-venkov) 96

DOLEŽEL, J.: Dvě akce ve středověkém jádru města Vyškova (okr. Vyškov). - Zwei Einsätze im mittelalterlichen Stadtkern von Vyškov (Bez. Vyškov) 97

HIMMELOVÁ, Z. - PROCHÁZKA, R.: Záchranné výzkumy v Brně v roce 1990 (okr. Brno-město). - Rettungsgrabungen in Brno im J. 1990 (Bez. Brno-město) 100

MĚCHUROVÁ, Z.: Záchranný archeologický výzkum na Kapucínském nám. 5 a 8 v Brně (okr. Brno-město). - Archäologische Rettungsgrabung auf dem Kapuzinerplatz (Kapucínské nám.) 5 und 8 in Brno (Bez. Brno-město) 102

NOGA, K.: Zpráva o archeologických sběrech v roce 1990 na katastru obce Luleč (okr. Vyškov). - Bericht über archäologische Sammelfunde im J. 1990 am Kataster der Gemeinde Luleč (Bez. Vyškov) 104

PLAČEK, M.: Povrchový průzkum reliéfních zbytků několika opevněných sídel v Boskovické brázdě. - Oberflächenuntersuchung von Reliefüberresten einiger befestigten Sitze im Boskovicer Graben 105

PLAČEK, M.: Povrchový průzkum zbytků některých opevněných sídel ve Ždánickém lese. - Oberflächenuntersuchung der Reste von einigen befestigten Sitzen im Ždánický les (Steinitzer Wald) 108

VITULA, P.: Záchranný výzkum středověkého hrobu v Hustopečích (okr. Břeclav). - Rettungsgrabung eines mittelalterlichen Grabes in Hustopeče (Bez. Břeclav) 110

2.8. *Různé*

BÁLEK, M. - ČIŽMÁŘ, M. - ŠEDO, O.: Zjišťovací výzkum u Kovalovic (okr. Brno-venkov). - Feststellungsgrabung bei Kovalovice (Bez. Brno-venkov) 111

BRACHTL, Z.: Terénní průzkum u Vávrovic (okr. Opava). - Terrainuntersuchung bei Vávrovice (Bez. Opava) 112

BRACHTL, Z.: Povrchový průzkum v katastru Neplachovic (o. Holasovice, okr. Opava). - Oberflächenuntersuchung im Kataster von Neplachovice (Gem. Holasovice, Bez.Opava) 112

BRACHTL, Z.: Terénní průzkum na katastru Kostelního kopce v Opavě-Jaktaři (okr. Opava). - Terrainuntersuchung im Kataster von Kostelní kopec in Opava-Jaktař (Bez. Opava) 112

BRACHTL, Z.: Povrchové sběry v katastru Slezských Pavlovic (okr. Bruntál). - Oberflächensammlungen im Kataster von Slezské Pavlovice (Bez. Bruntál) 113

DOLEŽEL, J.: Záchranný výzkum na pravěké sídlištní ploše u Drnovic (okr. Vyškov). - Rettungsgrabung auf der prähistorischen Siedlungsfläche bei Drnovice (Bez. Vyškov) 113

KLANICOVÁ, E. - PEŠKA, J.: Záchranný výzkum v Lednici (okr. Břeclav). - Rettungsgrabung in Lednice (Bez. Břeclav) 114

KOLBINGER, D.: Nové nálezy u bývalé cihelny v Hulíně (okr. Kroměříž). - Neue Funde bei der ehemaligen Ziegelei in Hulín (Bez. Kroměříž) 114

KOVÁRNÍK, J.: Další archeologické nálezy ze Znojemska a Třebíčska. - Weitere archäologische Funde im Raume von Znojmo und Třebíč 115

LANGOVÁ, J.: Záchranný výzkum v Tlumačově v r. 1990 (okr. Zlín). - Rettungsgrabung in Tlumačov (Bez. Zlín) 126

PAVELČÍK, J.: Terénní průzkum v Opavě-Kateřinkách (okr. Opava). - Terrainuntersuchungen in Opava-Kateřinky (Bez. Opava) 127

PEŠKA, J.: První výzkumná sezóna na opevněném sídlišti v Šitbořicích (okr. Břeclav). - Die erste Grabungssaison auf der befestigten Höhensiedlung in Šitbořice (Bez. Břeclav) 127

PEŠKA, J.: Letecká prospekce Regionálního muzea v Mikulově na jižní Moravě v roce 1990 (okr. Břeclav, Hodonín). - Luftprospektion des Regionalmuseums Mikulov in Südmähren im J. 1990 (Bez. Břeclav, Hodonín) 128

PROCHÁZKA, R. - VITULA, P.: Povrchový průzkum v Brně-Komíně (okr. Brno-město). - Terrainbegehungen in Brno-Komín (Bez. Brno-město) 130

RAKOVSKÝ, I. - STUCHLÍKOVÁ, J.: Pokračování zjišťovacího výzkumu v Záhlinicích (okr. Kroměříž). - Fortsetzung der Feststellungsgrabung in Záhlinice (Bez. Kroměříž) 131

RUMIANOVÁ, A. - ŠEDO, O.: Sídlištní objekt z doby římské s pohozenou lidskou kostrou a nálezy kultury s lineární keramikou v Herolticích (obec Hoštice-Heroltice, okr. Vyškov). - Siedlungsobjekt aus der römischen Kaiserzeit mit hineingeworfem menschlichem Skelett und Funde der Kultur mit Linearkeramik in Heroltice (Gemeinde Hoštice-Heroltice, Bez. Vyškov) 131

SALAŠ, M.: Nové pravěké sídlištní nálezy z Blučiny (okr. Brno-venkov). - Neue prähistorische Siedlungsfunde aus Blučina (Bez. Brno-venkov) 132

ŠTROF, A.: Rettungsgrabung bei Býkovice (Bez. Blansko) 133

ŠTROF, A.: Die Erforschung von Hradisko (Burgwall) bei Svitávka im J. 1990 (Bez. Blansko) 133

VITULA, P.: Rettungsgrabung in Sobůlky (Bez. Hodonín) 134

VITULA, P. - KLANICOVÁ, E. - PEŠKA, J.: Nové pravěké a slovanské nálezy na katastru Bulhar (okr. Břeclav). - Neue prähistorische und slawische Funde am Kataster der Gemeinde Bulhary (Bez. Břeclav) 134

3. Varia

OPRAVIL, E.: Zuhelnatělé rostlinné zbytky ze slovanské zásobnice v Poštorné (okr.Břeclav). - Verkohlte pflanzliche Überreste aus einer slawischen Vorratsgrube in Poštorná (Bez. Břeclav) 139

KLÍMA, B. jr.: Ukončení výzkumů na znojemském hradě (okr. Znojmo). - Abschluß der Terrainerforschungen auf der Burg in Znojmo 140

PAVELČÍK, J.: Pracovní skupina pro neolit a eneolit Moravy ČSSA při ČSAV 142

PAVELČÍK, J.: IX. setkání členů SM-pobočky ČSSA při ČSAV 142

Výzkumy a záchranné akce na Moravě v roce 1990

a) Rejstřík lokalit 143

b) Rejstřík kultur 147

3. VARIA

ZUHELNATĚLÉ ROSTLINNÉ ZBYTKY ZE SLOVANSKÉ ZÁSOBNICE V POŠTORNÉ (okr. BŘECLAV). Z výzkumu v Poštorné (FOSFA) předložila dr. B. Kavanová k archeobotanické analýze vrstevnatě uspořádány shluk zuhelnatělé slámy se zlomky zuhelnatělých prutů a tenkých větví; byl vyzvednut ze slovanské obilní zásobnice - vzorek označený PF35/88 obj. 2, hloubka 90 - 120 cm. Podle písemného sdělení dr. B. Kavanové pochází z 9. stol. Zuhelnatělý shluk má následující složení:

1. zuhelnatělá semena a plody:
Ajuga genevensis, zběhovec lesní - 1 tvrdka
Avena sp., oves - 1 nahá obilka
Avena sativa, oves setý - 1 pluchatá obilka
Chenopodium album, merlík bílý - 5 semen
Echinochlos crus-galli, ježatka kuří noha - 1 obilka pluchatá, 1 obilka nahá
Fallopia convolvulus, svlačcovec popínavý - 1 nažka
Hordeum distichon, ječmen dvouřadý - 3 okoralé obilky, 16 zlomků vřeten z lichoklasu
Polygonum lapathifolium subsp. nodosum, rdesno blešník uzlovité - 1 nažka + 1 zlomek
Rosa sp., růže - 10 nažek
Rumex acetosella, šťovík kyselka - 3 nažky
Secale cereale, žito seté - 9 obilek
Setaria sp., bér - 3 nahé obilky
cf. Teucrium, ožanka? - 1 tvrdka
Triticum sp., pšenice - 1 snětivá obilka
Triticum dicoccon, pšenice dvouzrnka - 1 obilka, 1 vřeteno z lichoklasu
Vicia sp., vikev - 1 semeno bez osemení

2. zuhelnatělá sláma:
Cerealia, obilniny - ca 500 ccm zuhelnatělých stébel
3. zuhelnatělé dřevo - zlomky větví a prutů:
Fraxinus excelsior s. l., jasan ztepilý - 13 zlomků
Quercus sp., dub - 45 zlomků
Salix sp., vrba - 44 zlomků
Ulmus laevis, jilm vaz - 9 zlomků
listnáč - 8 zlomků zuhelnatělé borky

U většiny nalezených diaspor možno předpokládat, že jde jednak o zbytky ze slámy použité k obložení jámy, jednak o zbytky obilí a jeho plevelnou příměs. U tohoto nálezu je ovšem těžké rozhodnout, kolik diaspor se tam vtrousilo z vlastní výplně - z obilní zásoby. Kromě obvyklých plevelných druhů obilnin je ojediněle zastoupen zběhovec lesní, druh suchých trávníků a suchých lesních okrajů; v archeobotanických nálezech se vyskytuje poměrně velmi řídce a dosud jej známe pouze z několika objektů z vrcholného středověku. V dané nálezové situaci je rovněž zajímavý výskyt zuhelnatělých nažek růže, jinak častých až ve středověkých odpadních jímkách. Sortiment zjištěných obilovin je shodný s ostatními nálezy na slovanských sídlištích a dokazuje, že se v té době příležitostně vyskytovala i pšenice dvouzrnka.

V analyzovaném zuhelnatělém vzorku slámy byla všechna stébla souběžně uspořádána, podobně jako ve víchu či došku; délka zachovaných rovných stébel dosahovala ca 150 mm a původně byla nepochybně delší. Můžeme tedy předpokládat, že k obložení stěn zásobnice byly používány slaměné víchy či došky - svazky urovnané slámy. K uchycení slaměného obložení sloužily zřejmě vrbové pruty, jejichž zuhelnatělé zlomky byly ve slámě nalezeny; v tomto vzorku

byly společně též zlomky větví dubu, jasanu a jilmu. Silnější zlomky uhlíků těchto tří dřevin mohou pocházet z kolíků zabezpečujících proutěné zpevnění slaměného obložení. U vrby jsem zjistil, že 30 zlomečků pochází z jedno-, dvou- až tříletých proutků a podobně u dubu pochází 10 zlomků z letorostů.

Problematikou vnitřní adjustace jam - obilnic u Slovanů se velmi zevrubně zabýval J. Kudrnáč (1958), který pro to soustředil množství historických údajů i současných etnografických paralel (cf. též MOSZYNSKI 1929). Zabezpečení slaměného obložení vrbovými proutky, větvičkami a kolíky obilné jámy cituje Kudrnáč z okolí Piešťan. Nověji se této problematiky dotýká Slavkovský (1988) a zmiňuje se též o druhu slámy donedávna ještě používané - byla "režná" tj. ze žita (Secale). Hensel (1965) upozorňuje, že kromě slamnaté výstelky se používala k obložení stěn jámy i borka z břízy. Nález zuhelnatělého zbytku slámy ze zásobice v Poštorné je tedy ojedinělým konkrétním dokladem v našich zemích z doby hradištní.

Literatura

HENSEL, W. 1965: Slowianszczyzna wczesnosredniowieczna. Warszawa.

KUDRNÁČ, J. 1958: Skladování obilí v jámách-obilnicích. Vznik a počátek Slovanů, Praha, 2, 233-252.

MOSZYNSKI, K. 1929: Kultura ludowa Slowian. Kraków.

SLAVKOVSKÝ, P. 1988: Roľník a jeho práce. Bratislava.

Verkohlte pflanzliche Überreste aus einer slawischen Vorratsgrube in Poštorná (Bez. Břeclav). Analysiert wurde ein kleineres Probeexemplar der verkohlten Wandverkleidung aus Stroh von einer Vorratsgrube. Erhalten blieben verkohlte Überreste von Weideruten, mit denen die Strohwiepen auf den Wänden der Vorratsgrube befestigt waren; zur Sicherung der dünnen Ruten dienten stärkere Pflöcke aus Esche, Eiche und Ulme. Es ist dies ein Unikatfund in unseren Ländern, denn bisher war Stroh zur Verkleidung von Vorratsgrubenwänden nur aus ethnographischen Parallelen bekannt. Was für ein Getreide in der Grube deponiert war wissen wir nicht, denn es blieben nur einige Gerste- und Roggenfrüchte und nur eine Emmerfrucht erhalten.

Emanuel Opravil, AÚ ČSAV Brno

UKONČENÍ VÝZKUMŮ NA ZNOJEMSKÉM HRADĚ (okr. ZNOJMO). Archeologický výzkum, prováděný v letech 1987 - 1990 v areálu znojemského hradu, zhodnotili členové široké odborné komise, kteří se též za přítomnosti zahraničních badatelů v hojném počtu sešli ve Znojmě dne 25. 9. 1990. O vlastním jednání a jeho výsledcích nás dobře informuje přijatý závěrečný protokol, který pro tuto zprávu zčásti přejímáme.

Více než čtyřicetičlenná komise byla svolána ředitelem AÚ ČSAV v Brně dr. J. Tejralem, DrSc., v souvislosti s ukončením výzkumných terénních prací, které byly na znojemském hradě v blízkosti rotundy sv. Kateřiny zahájeny sondážemi na podzim r. 1987 a probíhaly plné tři sezóny. Vedle tohoto plošně velkého výzkumu (přes 500 m2) se v jarních měsících r. 1989 uskutečnil samostatný výzkum uvnitř rotundy sv. Kateřiny, který již byl v průběhu r. 1989 komisionelně několikrát posouzen. Výsledky obou výzkumů byly již částečně publikovány v podobě kratších zpráv a odborných článků v časopisech (KLÍMA 1989, 1990, 1991, 1992). Podrobné studium, které v současné době probíhá, vyústí v souborné zpracování problematiky v rámci grantového úkolu vedoucího výzkumu a autora této zprávy.

Členové komise se seznámili s konečnými výsledky archeologických prací. V připravené expozici o rotundě vyslechli podrobný výklad vedoucího výzkumu dr. B. Klímy, CSc., zaměřený na historický vývoj znojemského hradu a vlastní výsledky archeologického bádání: 1) B. Klíma

stručně zopakoval hlavní přínos výzkumu v rotundě. Na základě stratigrafických zjištění a nálezového inventáře členové komise souhlasili s datováním vzniku rotundy do 11. století (viz též zápisy z minulých odborných komisí). 2) V další části jednání seznámil vedoucí výzkumu přítomné také s výsledky bádání v prostoru jižního okraje hradní ostrožny, se zbytky pravěkého osídlení a mocnými vrstvami zachycujícími středověký a novověký stavební vývoj původního přemyslovského centra. Bylo konstatováno, že v místech ostrožny se stopami pravěkého osídlení započala časně středověká stavební činnost až v 11.-12. století. Je doložena zbytky kamenných zdí a mocnějším souvrstvím, obsahujícím datovatelné hmotné nálezy včetně mincí. S pokračujícím středověkým vývojem souvisí vznik dalších kamenných staveb, nalézajících se ve složitějších stratigrafických souvislostech. Na tyto substrukce navázala i novověká stavební aktivita. V prostoru celé zkoumané plochy nebyly zjištěny žádné doklady stavebních zbytků a osídlení z doby římské a z velkomoravského období. Komise konstatovala, že archeologický výzkum byl proveden ve velmi složitých terénních podmínkách zodpovědně, přesně a s náležitou dokumentací. Ocenila se rovněž spolupráce všech zainteresovaných stran.

Archeologický výzkum splnil svoje poslání. Objasnil základní stratigrafickou situaci místa a stáří samotné rotundy.

Členové odborné komise doporučili interiér rotundy po provedeném průzkumu vhodně upravit. Obnaženou skálu navrhli zasypat praným štěrkem a zakrýt keramickou dlažbou. Také plošný odkryv v okolí rotundy doporučili zasypat, provést vhodnou parkovou úpravu a prostor důsledně chránit před terénními a stavebními zásahy. Komise také znovu upozornila na nutnost důstojné prezentace této NKP, s konečným cílem vymístění provozů pivovaru.

Při eventuelním dalším výzkumu hradní ostrožny doporučili členové odborné komise vycházet z řezů kolmých k hradební zdi. V současné době však další výzkum není nezbytný.

Jednání doprovázela bohatá diskuse našich i zahraničních odborníků.

V závěru komise doporučila, aby s výsledky jejího jednání byla seznámena široká veřejnost v hromadných sdělovacích prostředcích. Tímto úkolem pověřila vedoucího výzkumu.

Abschluß der Terrainerforschungen auf der Burg in Znojmo (Bez. Znojmo). Zum Abschluß der Grabungen auf der Znojmo-Burg lud der Direktor des AÚ ČSAV eine Reihe von einheimischen sowie einige ausländische Spezialisten zur Verhandlung der Abschlußkomission ein, die am 25. 9. 1990 stattfand.

Die anwesenden Forscher informierte eingehend und bewertete die Arbeiten der Grabungsleiter und es wurden alle erreichten Ergebnisse der Terrainforschungen beurteilt, die bei der Rotunde in den Jahren 1987 - 1990 auf einer Fläche von mehr als 500 m^2 verliefen. Untrennbarer Bestandteil waren ebenfalls die Forschungen im Inneren der Rotunde im Jahre 1989. Die Arbeitsergebnisse wurden teilweise schon publiziert (KLÍMA 1990, 1991, 1992). Das eingehende Studium wird die komplexe Bearbeitung der Problematik im Rahmen der Grantaufgabe des Grabungsleiters und Berichterstatters bringen.

Die stratigraphischen Beobachtungen und das Fundinventar bestätigten die Datierung des Entstehens der Rotunde in das 11. Jahrhundert. In diesem Zeitabschnitt begann auch eine lebhafte Bautätigkeit, die die prähistorischen Fortifikationen ausnützte. Diese ist durch Überreste von Steinmauern und eine mächtigere Schichtenfolge belegt, die datierbare materielle Funde einschl. Münzen enthält. Mit der fortsetzenden mittelalterlichen Entwicklung hing die Entstehung von weiteren Steinbauten zusammen.

Die archäologische Untersuchung erfüllte ihre Sendung. Sie klärte die komplizierte stratigraphische Grundsituation des Ortes und Alters der Rotunde.

Literatura

KLÍMA, B. 1990: Nový archeologický výzkum u rotundy ve Znojmě. Přehled výzkumů 1987, 52-54.

KLÍMA, B. 1991: Archeologický výzkum znojemské rotundy. Památky a příroda 1991/1, 14-21, 32.

KLÍMA, B. 1991: Dosavadní výsledky archeologického výzkumu u rotundy sv. Kateřiny ve Znojmě. Přehled výzkumů 1988, 41-43.

KLÍMA, B. 1992: Die Burg von Znojmo und ihre unterirdischen Gänge. Der Erdstall 18, 43-59, Roding.

KLÍMA, B. im Druck: Archeologický výzkum znojemského hradu. Vlastivědný věstník moravský. Bohuslav Klíma, jr., AÚ ČSAV Brno

PRACOVNÍ SKUPINA PRO NEOLIT A ENEOLIT MORAVY ČSSA PŘI ČSAV ve spolupráci s MAF a Katedrou historie Slezské university v Katovicích uspořádala ve dnech 5. až 7. června 1990 v Zálužné u Opavy seminář na téma "Neolit a eneolit Opavského a Horního Slezska a jeho návaznost na obdobný vývoj v okolních zemích". Zasedání se zúčastnilo 19 badatelů z Čech, Moravy, Slovenska a Polska. Mimo úvodní tři referáty, zabývající se relativní chronologií sledovaných období na Opavsku a Horním Slezsku, odeznělo 22 referátů a sdělení. Pozornost byla věnována zejména otázce želiezovského stupně lineární keramiky a jeho návaznosti na lengyelský kulturní komplex; problematice kultury s vypíchanou keramikou a jejím vztahům k MMK; chronologickému a regionálnímu členění MMK; otázkám terminologickým, spojeným s epilengyelským komplexem - jordanovská kultura nebo pozdní lengyel. Dále byly diskutovány otázky vazeb jordanovská kultura (= epilengyelské skupiny) - KNP; vnitřní chronologie KK; bošácké kulturní skupiny, jevišovické a řivnáčské kultury, kultury kulových amfor a kultury se šňůrovou keramikou a návazností na kulturu Veselé Chlopice, Mierzanowice a nitranskou. Příznivě byly přijaty referáty o stavu výzkumu štípané industrie MMK a KNP na Horním Slezsku a o stavu výzkumu ložisek radiolaritu v Bílých Karpatech. Závěr semináře byl věnován organizačním záležitostem a přípravě 9. semináře v roce 1991.

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

IX. SETKÁNÍ ČLENŮ SM-POBOČKY ČSSA PŘI ČSAV se uskutečnilo dne 26. května 1990 v Divadle hudby v Olomouci. Zúčastnilo se ho 21 členů a 4 hosté z výboru MAF. V průběhu jednání byla zhodnocena nově vzniklá situace a bylo rozhodnuto, že pobočka se stává autonomní součástí Moravského archeologického fóra. Společně s MAF zůstává až do vyřešení vzájemných vazeb i členem ČSSA při ČSAV. Pozornost byla věnována otázce možnosti zapojení členů neprofesionálů do záchranné služby s tím, že po vyřešení otázky začlenění záchranné služby na úrovni státní správy by se mohli zájemci po zaškolení a získání osvědčení (licence) stát konservátory pro dané regiony. Na základě předběžné ankety a tajných voleb byl zvolen výbor pobočky ve složení: M. Tymonová, Z. Brachtl, V. Goš, E. Grepl, J. Karel, P. Kouřil, P. Michna, J. Pavelčík a J. Tichánek. Odbornou část setkání zahájil M. Čižmář z AÚ ČSAV Brno přednáškou na téma "Púchovská kultura na Moravě". Po ní následovaly zprávy o výzkumech a nových nálezech členů pobočky a diskuse nad materiálem.

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1990

Vydává: Archeologický ústav Akademie věd ČR Brno
Koliště 19
Odpovědný redaktor: Dr. Jaroslav Tejral
Redakce: Dr. Eduard Droberjar (vedoucí redaktor)
Dr. Lumír Poláček, Dagmar Vorlíčková

Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby: A. Krechlerová a autoři příspěvků
Na titulním listě: bronzový přívěsek z depotu v Polešovicích
Tisk: Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
Evidenční číslo: ÚVTEI-73332
Vydáno jako rukopis: 450 kusů

PD 1520
1990. (1993.)